za samoobrazovanje
Bilten
uciteljneznalica.org
društvena pitanja

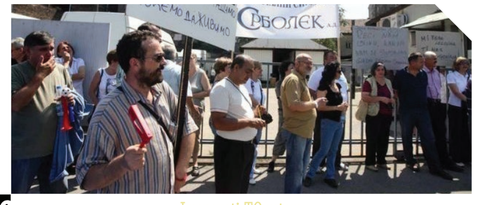

Imenovati TO ratom

SIMULANTI

Dok vlast ubrzano usvaja novi zakon o stanovanju i održavanju zgrada, nastavljamo sa objavljivanjem primedaba na Nacrt ovog zakona koje smo 7. decembra podneli u okviru javne rasprave, zajedno sa inicijativom Ko gradi grad i još dvanaest udruženja iz cele Srbije.
Kao što tekst zakona simulira političku volju da se „krovno“ reše višedecenijski problemi stanovanja u Srbiji, tako je prošla i javna rasprava. Praktično je „održana“ samo e-mailom, a i to još uvek bez povratne informacije o podnetim primedbama. Što se živih sesija javne rasprave tiče, bile su prekratke čak i da vlasti saslušaju pitanja građana, o „diskusiji“ da i ne govorimo. U Čačku je pitanja stiglo da postavi samo četvoro od davdesetak zainteresovanih. O niškoj sesiji piše Saša Kostić, jedan od lidera pokreta nastalog iz letošnjih protesta protiv podivljalih cena grejanja.
Nakon još jednog u nizu neodržanih ročišta, mali akcionari Srboleka podsećaju na simulaciju „razrešenja 24 privatizacije“ u suđenju Jovici Stefanoviću – Niniju. Ovaj predmet inače spada u retke od 24 koji su dobacili do kakvog-takvog, makar i simuliranog sudskog epiloga. Za razliku od „Trudbenika“, „C marketa“, „Nacionalne štedionice“, „Zastave elektro“...
Učitelj neznalica i njegovi komiteti

Primedbe na Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada (2)

Podnosioci: Ko gradi grad, Beograd; Učitelj neznalica i njegovi komiteti, Beograd; Pro Bono, Beograd; Danilo Ćurčić, Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM; Udruženje predsednika skupština stanara i vlasnika privatnih zgrada, Niš; Sindikat zaposlenih radnika na određeno vreme (SZROV SRBIJA), Niš; Centar_kuda.org, Novi Sad; Grupa za konceptualnu politiku, Novi Sad; Inicijativa za udruživanje predsednika skupština stanara (neformalna grupa stanara i predsednika skupština stanara), Novi Sad; Ljubinka Pejčić, predsednik skupštine stanara Nedeljka Čabrinovića 62, Beograd; Regionalni centar za manjine, Beograd; Ministarstvo prostora, Beograd; Udruženje radnika i prijatelja Trudbenika, Beograd; Udruženje Ravnopravnost, Zrenjanin

II – Korišćenje stanova i prinudno iseljenje

Poglavlje Nacrta koje reguliše korišćenje stanova i prinudno iseljenje neprihvatljivo je u potpunosti. Određbama ovog poglavlja je stanovanje kao kategorija putpuno izbačeno iz Nacrta zakona koji, ako je verovati nazivu, treba da reguliše oblast stanovanja! Tačniji naziv zakona bi bio „Zakon o vlasništvu nad nekretninama i njihovom održavanju“.

Korišćenje stanova

Članom 50. stav 1. Nacrta definisano je da se stan, osim po osnovu prava svojine, koristi i po osnovu prava zakupa, ali već stav 3. istog člana predviđa da ugovor o zakupu „može biti zaključen po opštim pravilima zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi“, nakon čega podstanari ispadaju iz kategorije stanara, njihov položaj se isključuje iz pojma „stanovanja“ i upućuju se da sva dalja pitanja regulišu u ugovornom odnosu sa stanodavcima, što u stvarnosti znači da su prepušteni na milost i nemilost „gazdi“.

Važeće rešenje o zakupu stana u privatnoj svojini, predviđeno odredbama Zakona o stanovanju, povoljnije je za zakupca/podstanara od opštih odredbi Zakona o obligacionim odnosima, kojim je propisana autonomija volje ugovornih strana koje mogu predvideti odredbe kakve žele. A kako je zakupodavac ekonomski jača strana, on će, po pravilu, nametnuti odredbe ugovora koje njemu odgovaraju. Imajući u vidu da je predlagač Nacrta javnim interesom proglasio „održivi razvoj stanovanja u cilju unapređenja uslova stanovanja građana“, rešenje predviđeno odredbom člana 50. stav 3. nije u skladu sa proklamovanim ciljem. Radi ostvarenja cilja, potrebno je u tekst Nacrta uvrstiti niz odredaba koje će unaprediti zaštitu podstanara, ili bar neće ići ispod važećeg minimuma zaštite propisanog Zakonom o stanovanju.

Naročito predlažemo da se član 17. izmeni na način da se podstanarima omogući da punovažno učestvuju u radu skupštine Stambene zajednice u periodu dok stanuju u njoj. Ovo rešenje će bitno unaprediti ne samo položaj podstanara, već i funkcionisanje stambenih zajednica, budući da su podstanari više zainteresovani za poslove stambene zajednice u kojoj žive nego što su vlasnici stanova zainteresovani da učestvuju u stambenoj zajednici u kojoj ne žive.

Prinudno iseljenje

Član 52. Nacrta, koji je preuzet iz postojećeg Zakona o stanovanju u potpunosti je neusklađen sa odredbama Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Opštim komentarima 4 i 7 Komiteta UN za ekonomska, socijalna i kulturna prava, UN smernicama o raseljavanjima zasnovanim na razvoju i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Iako nije sporno propisivanje uslova u prvom stavu ovog člana pod kojima se može sprovesti iseljenje, sporno je na koji način se ono sprovodi. Postupak ni u kom slučaju ne može biti hitan niti je moguće propisati da žalba podneta u ovom postupku ne odlaže izvršenje jer je to u suprotnosti sa osnovnim pravilima koja se u pravnom poretku predviđaju da bi pravni lek bio efikasan i efektivan. Takođe, postupak za iseljenje u slučajevima predviđenim u članu 52. Nacrta Zakona neophodno je premestiti u poglavlje koje se odnosi na postupak prinudnog iseljenja i upodobiti garancije koje važe u postupcima prinudnog iseljenja sa iseljenjima u SVIM slučajevima. Kasnije odredbe ovog poglavlja koje propisuju postupak iseljenja nisu usklađene sa obavezama koje je Republika Srbija dužna da poštuje u pogledu prava na adekvatno stanovanje. U tom smislu ovaj komentar sadrži samo najznačajnije primedbe u pogledu ovog odeljka Nacrta Zakona.

Članom 53. Nacrta propisano je da je prinudna iseljenja i raseljavanja moguće sprovoditi samo „kada je to neophodno i opravdano u cilju zaštite javnog interesa“, dok se odredbom člana 54. Nacrta obaveza obezbeđenja nužnog smeštaja ograničava mogućnošću raseljenog lica da obezbedi smeštaj, što je neprihvatljivo, budući da je članom 53. predviđeno da se raseljavanje sprovodi kada: „3. naselje nije moguće prostorno urediti bez rušenja dela postojećih objekata (...) 5. se stambeni objekat nalazi u prostornom obuhvatu sprovođenja građevinskih i infrastrukturnih projekata od javnog interesa i za koje se sprovodi postupak eksproprijacije.“

Iz ovoga sledi da će lice koje ima dovoljno sredstava u smislu Nacrta biti dužno da plaća smeštaj sve dok mu se odlukom nadležnog organa ne isplati naknada za eksproprisanu nepokretnost. Ovo svakako nije primereno i pravično rešenje, te se mora izmeniti tako što će se nužni smeštaj obavezno obezbediti u navedenim slučajevima bez obzira na sredstva sa kojima raspolaže raseljeno lice. Ukoliko se lice raseljava radi prostornog uređenja naselja ili ukoliko se raseljava dok je postupak eksproprijacije u toku, činjenica da li raseljeno lice ima sredstava da obezbedi smeštaj ne sme imati uticaja na obavezu obezbeđivanja nužnog smeštaja.

„Nužni smeštaj“ onako kako je definisan u članu 54. Nacrta ne prati kriterijume koji određuju adekvatno stanovanje ili adekvatni smeštaj iz Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, npr. ne predviđa kriterijum adekvatne lokacije koji je apsolutno neophodan za adekvatnost stanovanja. Isto tako, „nužni smeštaj“ ne može da ide ispod nivoa koji se obezbeđuje za socijalno stanovanje jer bi sve drugo značilo ozakonjenje diskriminacije prema ljudima koji se prinudno iseljavaju.

Poseban problem ovog poglavlja Nacrta je što ne predviđa nikakvu zaštitu lica nad kojima se sprovode prinudna iseljenja koja se ne sprovode iz razloga predviđenih članom 53. Nacrta. Kao što je zaštita podstanara isključena iz zakonske oblasti stanovanja, a podstanari gurnuti na teren obligacionih odnosa i neravnopravnih „pregovora“ sa zakupodavcima, još drastičnije su tretirana lica koja se, na primer, prinudno iseljavaju zbog neplaćenih obaveza prema javnim preduzećima, poreza i drugih dadžbina, prepuštena na milost i nemilost izvršitelja, odnosno isključena iz statusa stanara i gurnuta na teren Zakona o obezbeđenju i izvršenju.

Ustav Republike Srbije u članu 1. predviđa da je Republika Srbija zasnovana na socijalnoj pravdi, dok član 91. Ustava nalaže da se plaćanje poreza i drugih dažbina zasnuje na ekonomskoj moći obveznika. Pošto država na svakom koraku krši ove ustavne norme, sve češće smo svedoci da građani koji ne mogu da plate obaveze prema državi ostaju bez stanova. Međutim, to što je građanin ostao bez vlasništva nad stanom ne znači da je ostao bez stambenih potreba, odnosno da je prestao biti stanar. Štaviše, Ustav Republike Srbije u članu 40. jasno štiti nepovredivost stana, odnosno prava držaoca stana, tako da je isključenje iz zakona o stanovanju onih stanara koji nisu vlasnici stanova i stanara kojima se u postupku izvršenja oduzima krov nad glavom ne samo politički i socijalno neodgovorno, već i neustavno rešenje.

Minimalna mera koju bi predlagač morao da predvidi jeste da u obavezu obezbeđivanja nužnog smeštaja i u primenu drugih mera zaštite koje predviđa postupak raseljavanja i prinudnog iseljenja (član 55-61.) uključi SVE ljude u Srbiji koji pod prinudom ostaju bez krova nad glavom, a naročito one koje iz domova isteruje država – bilo iz razloga predviđenih članom 53, bilo zato što građanin ne može da plaća poreze i dadžbine, ili iz nekog drugog razloga.

U duhu člana 55. Nacrta Predlagač bi naročito morao da predvidi i podstakne saradnju organa vlasti koji učestvuju u sprovođenju prinudnog iseljenja i raseljavanja na izradi socijalnih karata porodica u Srbiji, iz kojih će se jednostavno moći utvrditi da li obaveznik može da plaća komunalne račune, poreze, zakupninu i druge obaveze. Na takvim podacima bi zatim trebalo da se zasnuje celokupna stambena politika države, u smislu citirane odredbe člana 1 Ustava.

III – Stambena podrška

Deo Zakona o stanovanju i održavanju stambenih zgrada koji se tiče socijalnog stanovanja (preimenovanog u „stambenu podršku“) sadrži i neka pozitivna pojedinačna rešenja, kao što je primera radi, propisivanje da stambena podrška treba da bude veća za korisnika koji je u težoj stambenoj i socijalnoj situaciji. Međutim, opšta karakteristika koja prati čitav Nacrt je da svako pojedinačno rešenje koje krene u pravcu inkluzivnosti i poboljšanja položaja najugroženijih kategorija stanovništva, prati druga odredba koja onemogućava njegove pozitivne efekte.

Problem koji se javlja u ovom delu Nacrta zakona odnosi se na činjenicu da će dobar deo odredbi koje se tiču socijalnog stanovanja preći na teren javnih politika, odnosno Strategije čime će se sistem dodatno oslabiti jer neće imati mehanizme za izvršenje obaveza jer će one biti isključivo na terenu javne politike a ne zakonske obaveze. Istovremeno, neophodno je istaći i da je Nacrtom zakona propušteno da se propiše obaveza Republike Srbije da rešava probleme beskućnika kao i da se uspostavi jasan mehanizam preko kog će se državni organi, organi autonomne pokrajine i lokalne samouprave konačno baviti ovim pitanjem.

Uprkos činjenici da u Srbiji još uvek ima *hiljade pravno nevidljivih lica* koja nemaju državljanstvo, Nacrtom se propisuje da pravo na stambenu podršku imaju samo državljani Republike Srbije (član 84.). Bez dokaza o državljanstvu, koji je često nedostupan iz različitih razloga, pravno nevidljiva lica ne mogu ni da budu korisnici ovih programa i ostaju na margini, bez ikakve podrške za rešavanje svojih stambenih potreba, iako netom spadaju u lica u težoj stambenoj i socijalnoj situaciji, kojima Nacrt daje prednost u stambenoj podršci.

Nacrtom Zakona se *ne propisuje obaveza države za rešavanje stambenih potreba beskućnika*, iako je ona jasna i nedvosmislena sa stanovišta međunarodnih standarda ljudskih prava. Primarni beskućnici jesu u prvoj kategoriji „lica koja ostvaruju stambenu podršku“ (član 83.), međutim prednost na listi čekanja stambene podrške ne daje odgovor na urgentno pitanje adekvatnog smeštaja beskućnika danas. Odredbe Nacrta koje regulišu „nužni smeštaj“, svojom proizvoljnošću i korišćenjem termina „nužni“ ne garantuju poštovanje međunarodnih standarda alternativnog smeštaja, a čekanje na trajno rešenje u okviru stambene podrške može biti jako dugo, o čemu ćemo više govoriti u komentaru člana 73. – Budžetski fond za finansiranje stambene podrške.

Ono što je najvažnije, a do sada se pokazalo kao nepremostiv problem, Nacrtom zakona o stanovanju i održavanju zgrada nije regulisano – *neusklađenost pojedinačnih programa stambene podrške koji se razvijaju i pružaju u jedinicama lokalne samouprave.* Do sada smo imali situaciju da se u nekim gradovima od interno raseljenih lica za učešće u programu stambenog zbrinjavanja traži da obezbede određena primanja po članu domaćinstva, dok u drugim slučajevima u istom gradu ova lica ne smeju da imaju primanja koja prelaze taj iznos. Ukoliko se radikalno ne promeni pristup koji je zauzelo resorno ministarstvo ovo će i posle donošenja novog Zakona biti praksa sa kojom ćemo se susretati. Teško je rešiti ovu šizofrenu situaciju, ali to se nikako ne može uraditi donošenjem zakona koji izgleda pre svega kao da je na brzinu napisan, bez obrazloženja i sa nedorečenim odredbama. Da ne govorimo o tome da mnoga pitanja zahtevaju mnogo pažljiviju i detaljniju diskusiju od fingiranja javne rasprave kada su zakonska rešenja već na stolu.

Takođe je izostavljeno regulisanje načina na koji se pruža *dodatna zaštita korisnika socijalnih stanova*, kao i definisanje pravne prirode ugovora o zakupu koje korisnici potpisuju sa jedinicama lokalne samouprave. Ovo znači da ni novi zakon neće sprečiti dosadašnje prebacivanje loptice kad dođe do pokušaja sudske zaštite korisnika socijalnog stana od prinudnih iseljenja – između Upravnog suda, parničnih sudova, Ustavnog suda i tako u krug.

Kao što smo već napomenuli, jedno od posebno problematičnih rešenja ovog Nacrta jeste ono koje se odnosi na stanovanje *građana drugog reda.* To je stanovanje u zgradama za stambeno zbrinjavanje ili objektima za „nužni smeštaj“. Nužni smeštaj je vrsta smeštaja koji se pruža onim građanima koji „nemaju dovoljna primanja za plaćanje troškova korišćenja stana i komunalnih usluga za stanovanje“, domaćinstava čiji su stanovi pogođeni elementarnim nepogodama (što se samo donekle može opravdati i zahteva dodatno regulisanje) i onih koji se prinudno iseljavaju i ne mogu sami da reše svoju stambenu potrebu. Proizvoljni standardi koje treba da zadovoljava nužni smeštaj propisani članom 54. stav 2. nacrta ne najavljuju nikakvu promenu, niti pokazuju volju za promenom u odnosu na katastrofalno stanje „nužnog smeštaja“ danas.

Članom 73. Nacrta predlagač je predviđeo izvore finansiranja stanogradnje, i to sredstva iz 1) budžeta Republike Srbije, 2) kredita kod domaćih i međunarodnih finansijskih institucija, 3) primanja ostvarenih na osnovu zakupa stanova u svojini Republike, 4) povraćaja sredstava na osnovu kredita za realizaciju Programa stambene podrške, odobrenim u skladu sa ovim zakonom, 5) primanja ostvarenih na osnovu otkupa stanova u društvenoj svojini, 6) donacija i 7) drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Analizom svakog od predloženih izvora finansiranja dolazimo do zaključka da je relano jedino kreditno zaduživanje i sigurni smo da je to, i pored toga što je u situaciji gotovo nepostojeće privrede skupo i neodrživo, zapravo jedino rešenje koje predlagač ima na umu. Što znači da će se predviđena stambena podrška odvijati na najskuplji način, i da će trajati u nedogled. Od ostalih izvora: Budžet Republike Srbije je u konstantnom deficitu, država se kreditno zadužuje da bi plaćala obaveze koje su već predviđene Budžetom, dakle Budžet ne može podneti nove troškove i ne predstavlja realan izvor finansiranja stambene podrške, dok su ostali izvori finansiranja (4, 5 i 6) predviđeni Nacrtom nerealni – usled svog skromnog obima.

kraj u sledećem broju

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:
FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:
Savez za radničko društvo

„Javna rasprava“ u Nišu

U Nišu je 4. decembra 2015. godine u sali Regionalne privredne komore, u organizaciji Ministarstva za građevinu održana javna rasprava o Nacrtu zakona o stanovanju i održavanju zgrada.

Skup je bio zamišljen i organizovan tako da je predstavnica Ministarstva Jovanka Atanacković održala uvodnu reč u trajanju od nekih dva sata, i u okviru svog izlaganja pred skupom objašnjavala mišljenja i stavove države o predloženom zakonu, a nakon toga je bilo predviđeno vreme za diskusiju o primedbama prisutnih građana. Veći broj prisutnih je bio zainteresovan da se uključi u diskusiju, što su i najavili dizanjem ruku i traženjem reči.

Kako je na skupu bilo pedesetak naših sugrađana, i kako se situacijom nagovestila velika i dugotrajna diskusija, predstavnici Ministarstva i organizatori skupa su pokušali da posle svega nekoliko diskutanata prekinu javnu raspravu, sa objašnjenjem da svi zainteresovani mogu priložiti svoje primedbe i predloge na određene e-mail adrese, i da će Ministarstvo uvažiti sve što im bude dostavljeno na taj način. Tako su onemogućili dalju debatu i diskretno stavili do znanja prisutnima da moraju krenuti za Beograd, pa zato nemaju puno vremena da na licu mesta saslušaju sve diskutante. Mnogi su ostali uskraćeni za priliku da se obrate skupu i da iznesu javno svoje mišljenje o Nacrtu zakona.

Međutim interesantno je da je nakon zbrzane javne rasprave predstavnica Ministarstva imala vremena da gostuje u popodnevnom programu lokalne Niške Televizije, i da u živom programu ponovo iznese stavove, mišljenja i predloge vlasti, a u cilju upoznavanja šire javnosti sa predlogom zakona, ali gde nije imala priliku da suoči stavove ni sa kim, jer je u emisiji gostovala sama. Iz tog razloga smatramo da je cela organizacija javne rasprave o Nacrtu zakona izvedena na takav način da se ne pruži adekvatna prilika svima koji su bili zainteresovani da iznesu svoje stavove o Nacrtu, odnosno da je izvedena tako da se ne može smatrati javnom raspravom.
Saša Kostić, Predsednik Udruženja predsednika skupština stanara

Nekoliko notornih činjenica o Srboleku

NADALI smo se da će se 11. decembra u 13.30 u Palati pravde konačno održati ročište u postupku koji se vodi protiv samozvanog „večinskog vlasnika“ A.D. Srboleka Jovice Stefanovića – Ninija, i generalnog direktora Srboleka Mladena Lučića zbog krivičnog dela uništavanja ovog privrednog akcionarskog društva. Na zakazanom ročištu je sudski veštak trebalo već jednom da dobije priliku da obrazloži navode optužnice koja tereti Stefanovića i Lučića, i da predstavi svoj nalaz o visini novčane štete koju su optuženi pričinili A.D. Srboleku i njegovim vlasnicima.

Ove godine je bilo zakazano pet ročišta u postupku protiv Stefanovića i Lučića, i to:
- 20. marta; održano, iskaz dao Jovica Stefanović.
- 5. maja; održano, iskaz dao Mladen Lučić.
- 24. juna; odloženo zbog bolesti Jovice Stefanovića, javnog tužioca i sudije.
- 20. oktobar; odloženo, javni tužilac i sudija se nisu pojavili.
- 11. decembra; odloženo, nije došao advokat Mladena Lučića, imao preča posla u drugim predmetu.

Sudija je opomenula Lučića da će mu, ako se advokat opet ne pojavi dodeliti branioca po službenoj dužnosti, i zakazala novo ročište za 5. februar 2016. godine.

Jedini koji su prisustvovali svim ročištima bili smo mi mali akcionari, u svojstvu „publike“ (pošto nam tužilac nije odobrio status oštećenih, sa fantastičnim obrazloženjem da je oštećen Srbolek, ali ne i njegovi vlasnici!), i veštak koji je na prva dva ročišta pažljivo slušao iskaze optuženih, a potom se uredno odazivao svakom pozivu da iznese svoj nalaz.

Radi istine, i da se ne zaboravi, izneću ponovo više puta ponovljene činjenice.

Optužnica protiv gospode Stefanovića i Lučića podignuta je 3. februara 2011. godine. Suđenje je teklo veoma dobro sve do jula 2012. godine. U tom periodu ispitani su optuženi, svi svedoci, a i sudski veštak je još tada izneo svoje nalaze i mišljenje. Po rečima tadašnjeg javnog tužioca, bilo se došlo do završne reči!

Ali, tog leta 2012. godine postupajući sudija odlazi u specijalni sud za organizovani kriminal. Zamenjuje ga drugi sudija, koji od jula 2012. do 20. marta 2015. godine zakazuje nekoliko ročišta, ali iz različitih razloga ni jedno nije održano.

U toku 2013. godine, na naš zahtev, a i na zahtev tada oformljenog istražnog tima koji je radio na „24 privatizacije“, optužnica je proširena i dopunjena. Na naše insistiranje da se optužnicom obuhvate sve nezakonitosti u poslovanju Srboleka koje su dovele do propadanja i stečaja, javni tužilac je savetovao da više ne širimo optužnicu, jer je suđenje došlo praktično do kraja, na domak presude.

Međutim, početkom 2015. godine menjaju se i javni tužilac i sudija, tako da suđenje kreće praktično od početka. Ponovo na naše insistiranje kod viših sudskih instanci, marta ove godine napokon kreću nova ročišta. Ali, u junu ponovo kreću i odlaganja...

Zašto je bilo potrebno toliko vremena, i ko zna koliko još u budućnosti za dokazivanje (ili nedokazivanje) notornih činjenica iz optužnice, a to su: da je Stefanović od Srboleka preuzeo, a nije platio robu u vrednosti od 1.631.215.607,88 (i slovima preko milijardu i šestotridesetjedan milion!) dinara; da su falsifikovane sve odluke Upravnog odbora o kreditnim zaduženjima Srboleka i stavljanju skoro celokupne imovine pod hipoteku, to jest da sednice Odbora nisu ni održavane (većina članova se na sudu već izjasnila da nisu prisustvovali sednicama, niti donosili takve odluke); da je Jovica Stefanović u vreme zaključenja nekih od navedenih štetnih poslova i ugovora o kreditima bio ujedno i predsednik Upravnog odbora i generalni direktor Srboleka, kao i da je 2008. godine sam sebe proglasio za generalnog direktora, jednom od onih falsifikovanih odluka sa nepostojeće sednice Upravnog odbora... Kakva je to pravna i finansijska ekspertiza i forenzika potrebna da se za početak donese makar prvostepena odluka o notornim činjenicama?

Tokom šest godina nezakonite uprave Jovice Stefanovića nad Srbolekom gledali smo kako Srbolek tone u stečaj na očigled institucija sistema kojima smo se obraćali da spreče pljačku, uprkos našim prijavama, štrajkovima, uprkos tome što smo svojim telima branili da roba izađe iz fabrike i nestane u nepovrat. Kada je sistem napokon odreagovao, za protekle četiri godine gledali smo kako se izvrdavaju ruglu i izvrću procedure, zakon i pravda. Čas bolestan ovaj, čas onaj, odsutan ovaj, ili onaj, opravdano, ili ne, i uz tobožnje ljutnje i pretnje suda da tako više neće moći odlazimo na nova ročišta.

Više ih je za ove četiri godine odloženo nego što je održano.

Izvrgavanje ruglu suda i zakona nije ništa novo u Srbiji. Uostalom, zato što sud tako radi ljudi su ovde i digli ruke od propisa i krenuli da se „snalaze“. Ali, ono što nećemo dozvoliti je da se izvrgavaju ruglu akcionari i bivši radnici Srboleka, koji su se 2007. godine upustili u rizičnu borbu za svoju fabriku, protiv samovoljnog „gazde“, i koji su ukazali poverenje institucijama da zajedničkim snagama, mi kao radnici, akcionari i građani, a institucije u delokrugu svojih poslova sprečimo uništenje Srboleka.

Danas, kada fabrike, akcija i radnih mesta više nema i kada možemo očekivati samo obeštećenje, strahujemo da će tumačenje i sprovođenje zakona, i prava opljačkanih obesmisliti i onemogućiti. Uvek nam ostaje da se obratimo evropskim sudovima, što ćemo sigurno uraditi ako ne isteramo pravdu pred domaćim institucijama. Kao građanima Srbije, ostaje nam da odgovorimo na pitanje kako je moguće da notorne činjenice koje smo predočili institucijama 2007. godine nisu sprečile propast naše imovine u stečaju, i kako je moguće da ni nakon hapšenja Stefanovića 2011. godine dokazivanje notornih činjenica još uvek tapka u mestu.
Udruženje akcionara i bivših radnika Srboleka